

Nazwa kwalifikacji: **Eksploatacja instalacji i urządzeń do wytwarzania i przesyłania energii cieplnej**
Oznaczenie kwalifikacji: **E.22**
Wersja arkusza: **X**

E.22-X-16.08
Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2016
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 13 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Oznaczenie „BB” stosuje się do kotłów opalanych

- A. gazem.
- B. olejem.
- C. węglem brunatnym
- D. węglem kamiennym.

Zadanie 2.

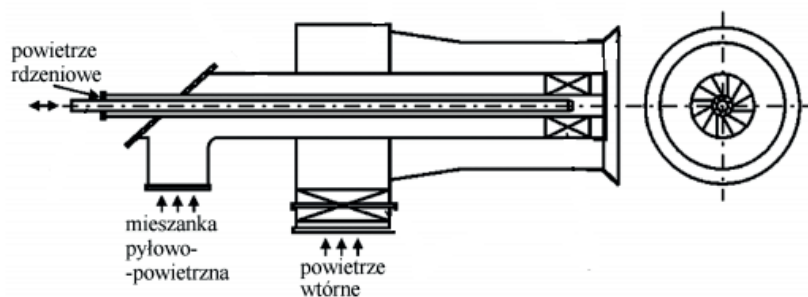
Multicyklony są zaliczane do urządzeń ograniczających emisję do atmosfery

- A. tlenków azotu.
- B. tlenku węgla.
- C. siarki.
- D. pyłu.

Zadanie 3.

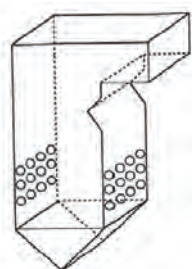
Rysunek przedstawia palnik

- A. wirowy.
- B. lancowy.
- C. inżektorowy.
- D. strumieniowy.

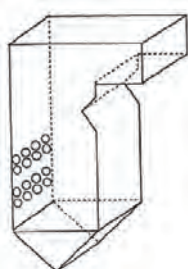

Zadanie 4.

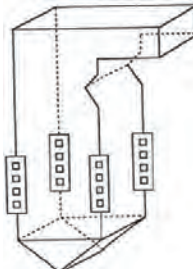
Na którym schemacie przedstawiono komorę paleniskową z palnikami rozmieszczonymi tangencjalnie?

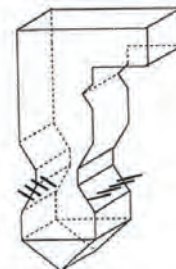
A.

B.

C.

D.

Zadanie 5.

Obciążenie cieplne komory paleniskowej to ilość

- A. pary wyprodukowanej w czasie 1 sekundy.
- B. wody znajdującej się w układzie ciśnieniowym kotła.
- C. wywiązanego ciepła przypadającego na 1 m³ objętości komory.
- D. przejętego ciepła przez 1 m² powierzchni ogrzewalnej w czasie 1 sekundy.

Zadanie 6.

Natężenie cieplne powierzchni ogrzewalnej w kotłach wyraża się w

- A. Pa
- B. kW
- C. kg/m^3
- D. kW/m^2

Zadanie 7.

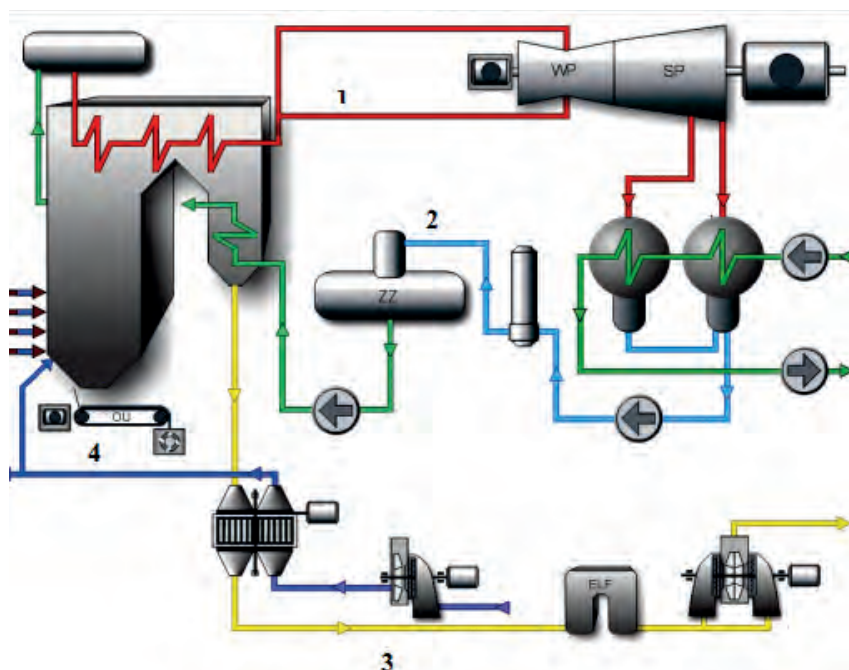
Zadaniem zbiornika zwanego walczakiem jest

- A. gromadzenie pary.
- B. odzyskanie ciepła z pary.
- C. oddzielenie pary od wody.
- D. podniesienie temperatury pary.

Zadanie 8.

Rurociąg kondensatu został oznaczony na schemacie cyfrą

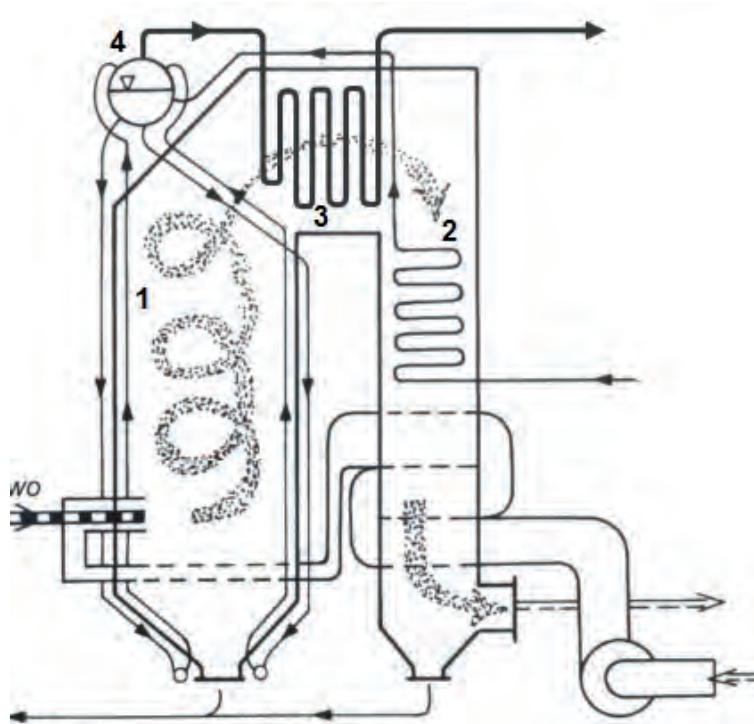
- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

Zadanie 9.

Rysunek przedstawia kocioł parowy. Podgrzewanie wody zasilającej następuje w elemencie oznaczonym cyfrą

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

Zadanie 10.

„Woda wielokrotnie cyrkuluje w parowniku pod działaniem siły wyporu wywołanej różnicą gęstości mieszaniny parowo-wodnej, oddzielona w walczaku para jest kierowana do przegrzewacza”

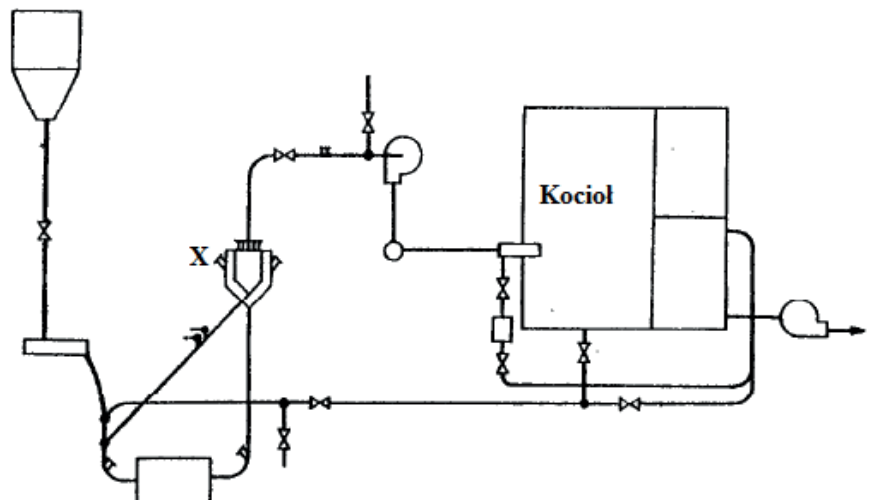
Przedstawiony opis obiegu wody w kotle energetycznym dotyczy kotła

- A. przepływowego.
- B. z naturalnym obiegiem wody.
- C. z wymuszonym obiegiem wody.
- D. ze wspomaganym obiegiem wody.

Zadanie 11.

Symbolem X na schemacie młynowni oznaczono

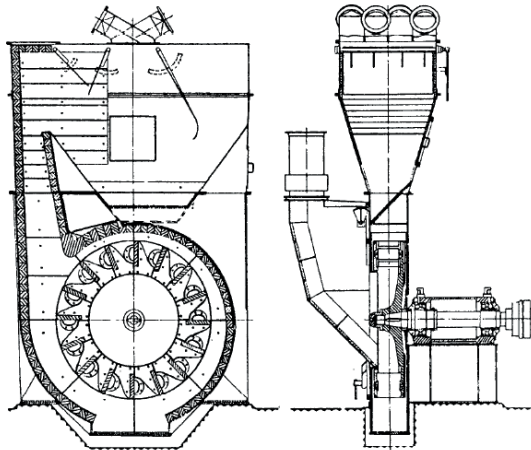
- A. podajnik.
- B. odsiewacz.
- C. podgrzewacz wody.
- D. wentylator młynowy.

Zadanie 12.

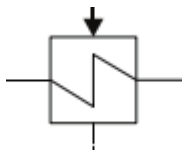
Urządzenie przedstawione na rysunku należy do obiegu

- A. wodnego.
- B. paliwowego.
- C. spalinowego.
- D. wodno-parowego.

Zadanie 13.

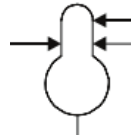
Który symbol graficzny dotyczy podgrzewacza wody?

A.

B.

C.

D.

Zadanie 14.

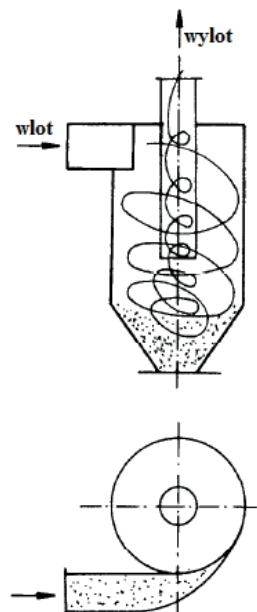
Ograniczenie emisji siarki w kotłach fluidalnych następuje przez

- A. podawanie sorbentu wraz z węglem.
- B. wdmuchiwanie sorbentu przez specjalne dysze.
- C. zgazowanie węgla przed wprowadzeniem do kotła.
- D. wzbogacanie węgla przed wprowadzeniem do kotła.

Zadanie 15.

Na schemacie przedstawiono odpylacz

- A. tkaninowy.
- B. cyklonowy.
- C. elektrostatyczny.
- D. tkaninowo-cyklonowy.

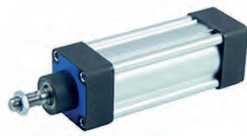

Zadanie 16.

Który rysunek przedstawia zawór bezpieczeństwa stosowany w instalacjach sprężonego powietrza?

A.

B.

C.

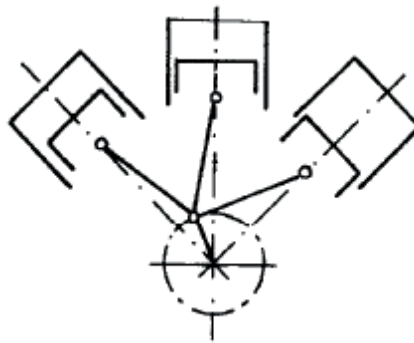

D.

Zadanie 17.

Na rysunku przedstawiono schemat sprężarki pracującej w układzie

- A. kątowym.
- B. posobnym.
- C. widlastym.
- D. wozzikowym.

Zadanie 18.

Który z młynów należy do młynów szybkobieżnych?

- A. Walcowy.
- B. Wentylatorowy.
- C. Bębnowo-kulowy.
- D. Pierścieniowo-kulowy.

Zadanie 19.

Koagulację wody zasilającej stosuje się przede wszystkim w celu usunięcia

- A. gazów.
- B. olejów.
- C. odsolin.
- D. cząstek stałych.

Zadanie 20.

Pomiar emisji hałasu wytwarzanego przez kocioł energetyczny należy wykonać za pomocą

- A. detektora.
- B. analizatora.
- C. dymomierza.
- D. decybelomierza.

Zadanie 21.

Który z przyrządów należy zastosować do pomiaru natężenia przepływu powietrza tłoczonego przez wentylator do młyna węglowego?

- A. Zwężkę.
- B. Presostat.
- C. Rotametr.
- D. Higrostat.

Zadanie 22.

W tabeli przedstawiono wyniki pomiarów emisji gazów spalinowych kotłów. Wskaż, który kocioł pracuje **nieprawidłowo**.

Kocioł	Pył* mg/Nm ³	Tlenki azotu** mg/Nm ³	Dwutlenki siarki*** mg/Nm ³
A.	80	350	1200
B.	100	380	1300
C.	90	400	1300
D.	100	350	1350

Zawartość dopuszczalna:
* pyłu ≤ 100 mg/Nm³; ** tlenków azotu ≤ 400 mg/Nm³; *** dwutlenku siarki ≤ 1300 mg/Nm³

Zadanie 23.

Fragment instrukcji eksploatacji

Próby
<ul style="list-style-type: none">
– blokada technologiczna, co 1 miesiąc
– próba zaworów bezpieczeństwa, co 6 miesięcy
– rewizja wewnętrzna kotła polegająca na szczegółowych oględzinach stanu rur, komór zbiorczych, walczaków i armatury, co 3 lata
– ciśnieniowa próba dozorowa (UDT), co 8 lat

Zgodnie z zamieszczoną instrukcją, próbę polegającą na oględzinach stanu rur, komór zbiorczych kotła należy przeprowadzić co

- A. miesiąc.
- B. 6 miesięcy.
- C. 36 miesięcy.
- D. 96 miesięcy.

Zadanie 24.

Fragment instrukcji eksploatacji

Próby i pomiary okresowe

W celu zapewnienia bezpiecznej i bezawaryjnej pracy kotła należy okresowo poddawać go następującym próbom:

- próba zaworów bezpieczeństwa, którą wykonuje się po każdorazowym wykonaniu prac remontowych przy zaworach,
- próba ciśnieniowa szczelności powierzchni ogrzewalnych kotła (próba wodna), którą wykonuje się po każdorazowej naprawie części ciśnieniowej (ekrany, przegrzewacze pary, podgrzewacze wody),
- próba ruchowa urządzeń pomocniczych kotła, którą wykonuje się po każdym postoju remontowym,
- próba blokad i zabezpieczeń kotła, którą wykonuje się jeden raz w miesiącu.

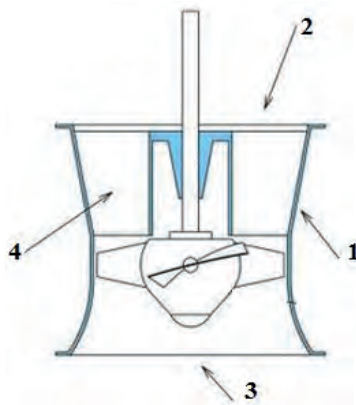
Próbie ruchową urządzeń pomocniczych kotła przeprowadza się po

- naprawie zaworów bezpieczeństwa.
- naprawie przegrzewaczy pary.
- postoju remontowym.
- postoju awaryjnym.

Zadanie 25.

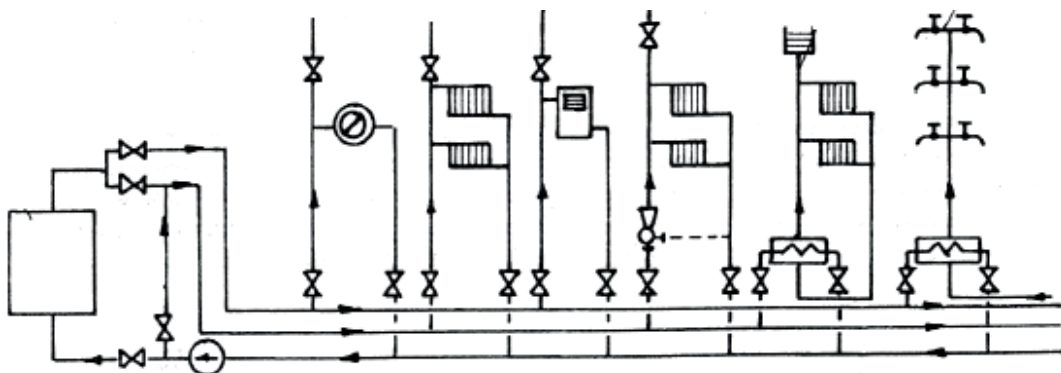
Rysunek przedstawia pompę

- śmigłową.
- diagonalną.
- heikoidalną.
- przeponową.

- Korpus
- Odływ cieczy
- Dopływ cieczy
- Kierownica łopatkowa

Zadanie 26.

Rysunek przedstawia sieć ciepłą

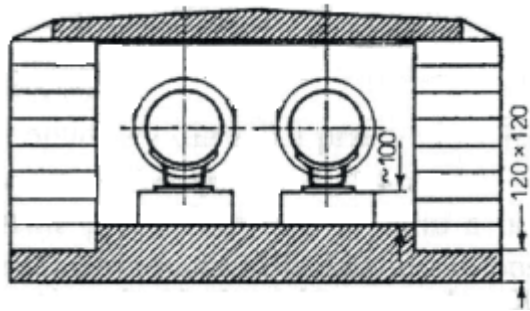
- trójprzewodową.
- dwuprzewodową.
- jednoprzewodową.
- czteroprzewodową.

Zadanie 27.

Na rysunku przedstawiono sieć ciepłowniczą ułożoną w kanale

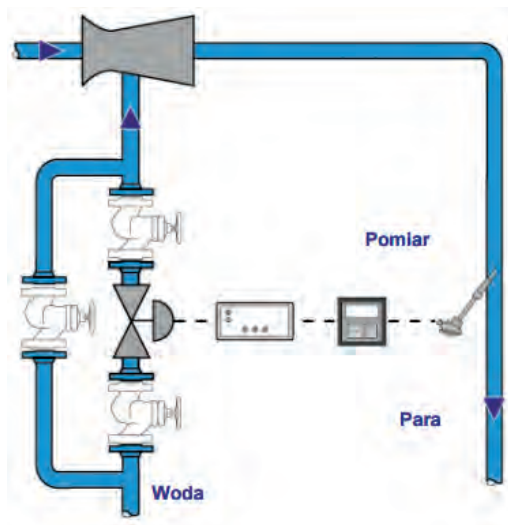
- A. przechodnim.
- B. półprzechodnim.
- C. nieprzechodnim murowanym.
- D. nieprzechodnim łupinowym.

Zadanie 28.

Rysunek przedstawia stację redukcyjno- schładzającą z zastosowaniem

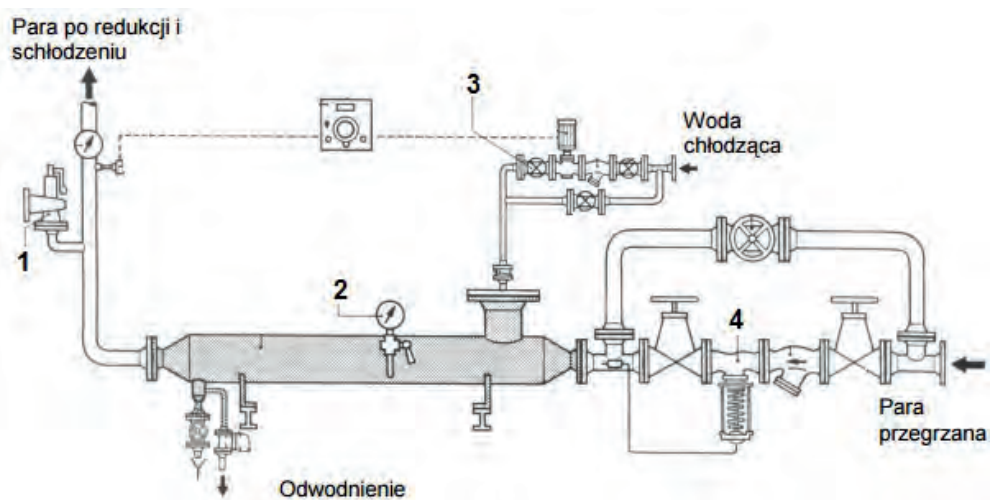
- A. kąpieli wodnej.
- B. dyszy Venturi'ego.
- C. dysz wtryskowych.
- D. atomizacji parowej.

Zadanie 29.

Redukcja ciśnienia pary w przedstawionej stacji redukcyjno-schładzającej następuje w elemencie oznaczonym cyfrą

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

Zadanie 30.

Podczas awarii turbozespołu do ochładzania i obniżania ciśnienia pary przegrzanej wytworzonej w kotle służy

- A. stacja redukcyjno-schładzająca.
- B. chłodnia wentylatorowa.
- C. chłodnia kominowa.
- D. skraplacz.

Zadanie 31.

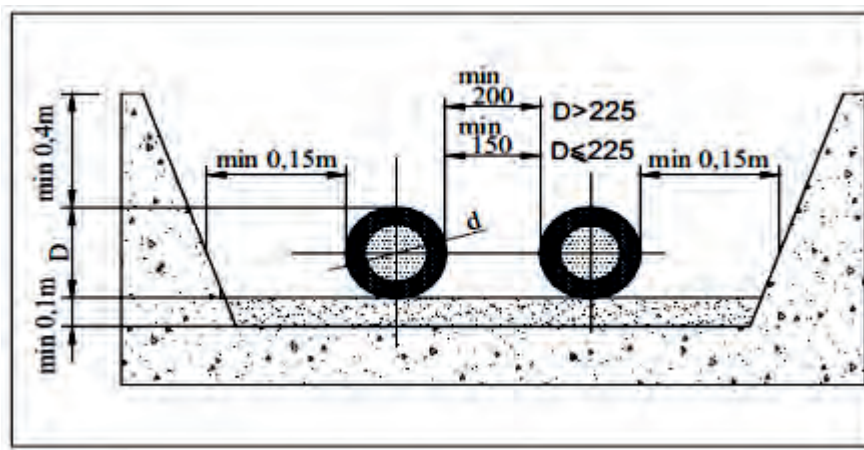
Do wykonania izolacji w wysokotemperaturowych rurociągach ciepłowniczych, w których temperatura nośnika przekracza 700°C , należy zastosować materiały izolacyjne wykonane

- A. ze styropianu.
- B. z włókna ceramicznego.
- C. z kauczuku syntetycznego.
- D. ze spienionego polietylenu.

Zadanie 32.

Minimalna odległość pomiędzy rurami o średnicy 300 mm w systemie przedstawionym na rysunku wynosi

- A. 0,1 m
- B. 0,225 m
- C. 150 mm
- D. 200 mm

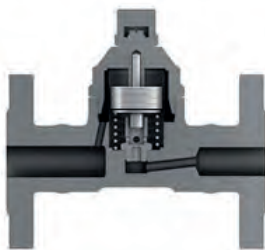

Zadanie 33.

Który z elementów służy do kompensacji wydłużeń osiowych i redukcji drgań rurociągu ciepłowniczego?

A.

B.

C.

D.

Zadanie 34.

Korzystając z zamieszczonej informacji wskaż, ile wynosi odległość od sieci wodociągowej dla sieci ciepłowniczej o średnicy rurociągu 100 mm.

UKŁADANIE SIECI:

1. Minimalne odległości od zabudowy (szerokość pasa od bocznej krawędzi rury osłonowej):

- dla rurociągów o średnicy $< D_n 200$ mm – min. 2,0 m;
- dla rurociągów o średnicy $D_n 250 - D_n 500$ – min. 3,0 m;
- dla rurociągów o średnicy $D_n 600$ mm – min. 5,0 m.

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się mniejszą odległość, która każdorazowo wymaga przedłożenia rozwiązania technicznego (konstrukcyjnego)

2. Minimalne odległości od uzbrojenia podziemnego i nasadzeń:

- kanalizacji telefonicznej, kabli telefonicznych i kabli energetycznych – 1,0 m
- sieci wodociągowych i kanalizacyjnych – 1,5 m
- gazociągów – 1,0 m
- drzew i krzewów – 2,0 m

- A. 1,0 m
- B. 1,5 m
- C. 2,0 m
- D. 3,0 m

Zadanie 35.

Który z przedstawionych elementów służy do zabezpieczenia przed przekroczeniem dopuszczalnego ciśnienia w instalacji centralnego ogrzewania?

A.

B.

C.

D.

Zadanie 36.

Poniżej przedstawiono fragment wymagań dotyczących sieci ciepłowniczych kanałowych.

Parametry pracy sieci ciepłowniczych kanałowych

- ciśnienie robocze $p_r = 1,6$ MPa
- temperatura robocza $t_r = 119^\circ\text{C}$ (z możliwością przekroczeń do 124°C)

urządzenia, armaturę i rurociągi w wysokoparametrowych sieciach ciepłowniczych należy pod względem wytrzymałościowym dobierać na $t_r = 124^\circ\text{C}$ i $p_r = 1,6$ Mpa. Warunki na obydwie parametry muszą być spełnione równocześnie.

Parametry pracy, na które należy dobrać armaturę do sieci, wynoszą

	Ciśnienie MPa	Temperatura $^\circ\text{C}$
A.	1,6	119
B.	1,6	124
C.	wartość dowolna	119
D.	ciśnienie otoczenia	124

Zadanie 37.

W jakiej kolejności odbywa się uruchamianie parowego węzła ciepłego?

- A. 2, 4, 1, 3
- B. 3, 2, 4, 1
- C. 4, 3, 1, 2
- D. 2, 3, 4, 1

1.	sprawdzenie działania odwadniaczy
2.	nagrzanie przewodów węzła
3.	otwarcie zaworów odcinających przy odbiornikach parowych
4.	włączenie zaworów bezpieczeństwa i zaworów redukcyjnych

Zadanie 38.

W jakim sposobie sterowania przepływem czynnika grzejjego regulacja następuje wyłącznie poprzez zawory regulacyjne przy grzejnikach?

- A. Węzłowym.
- B. Mieszanym.
- C. Centralnym.
- D. Miejscowym.

Zadanie 39.

W tabeli przedstawiono zalecane średnice nominalne odwodnień w zależności od średnicy nominalnej rurociągu ciepłowniczego. Ile powinna wynosić średnica nominalna odwodnienia dla rurociągu o średnicy 550 mm?

- A. 32 mm
- B. 50 mm
- C. 100 mm
- D. 125 mm

Średnica nominalna DN rurociągu	Średnica nominalna DN odwodnienia
32, 40	20
50	25
65÷100	32
125, 150	40
200, 250, 300	50
350, 400	65
500÷700	100
800	125
900, 1000, 1100	150
1200	150

Zadanie 40.

W tabeli przedstawiono wymaganą sprawność wytwarzania ciepła w źródłach ciepła. Która z obliczonych po pomiarach kontrolnych wartości sprawności wskazuje na prawidłowe działanie kotła niskotemperaturowego o mocy 55 kW?

Lp.	Rodzaj źródła ciepła	$\eta_{H,g}$ ($\epsilon_{H,g}$)
1	Przepływowy podgrzewacz gazowy z zapłonem elektrycznym	0,84-0,99
2	Przepływowy podgrzewacz gazowy z zapłonem płomieniem dyżurnym	0,16-0,74
3	Kotły stałotemperaturowe (tylko ciepła woda)	0,40-0,72
4	Kotły stałotemperaturowe dwufunkcyjne (ogrzewanie i ciepła woda)	0,65-0,77
5	Kotły niskotemperaturowe o mocy do 50 kW	0,83-0,90
6	Kotły niskotemperaturowe o mocy ponad 50 kW	0,88-0,92
7	Kotły gazowe kondensacyjne o mocy do 50 kW	0,85-0,91
8	Kotły gazowe kondensacyjne o mocy ponad 50 kW	0,88-0,93
17	Elektryczny podgrzewacz akumulacyjny (z zasobnikiem bez strat)	0,96-0,99
17	Elektryczny podgrzewacz przepływowy	0,99-1,00
24	Pompy ciepła woda/woda	3,0-4,5 ¹⁾
25	Pompy ciepła glikol/woda	2,6-3,8
26	Pompy ciepła powietrze/woda	2,2-3,1

- A. 0,72
- B. 0,74
- C. 0,85
- D. 0,89